

POSTANOWIENIE

Dnia 1 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Leon Turżański (spr.)

Sędziowie: SO Monika Kazubińska – Kręcisz, SO Liliana Stępkowska

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2013 r. w Lublinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

z udziałem wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.
i innych

na skutek skargi wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na przewlekłość postępowania w sprawie IX GUp 9/12 toczącej się przed Sądem Rejonowym Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku

postanawia:

I. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie;

II. przyznać skarżącemu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. od Skarbu Państwa (Prezesa Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku) kwotę 2.000 zł (dwa tysiące złotych);

III. zwrócić skarżącemu uiszczoną opłatę od skargi w wysokości 100 zł (sto złotych);

IV. zasądzić od Skarbu Państwa (Prezesa Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

W skardze na przewlekłość postępowania, złożonej do Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku w dniu 25 stycznia 2013 r., przekazanej do Sądu Okręgowego w dniu 1 lutego 2013 r., skarżący (...) Sp. z o. o. domagał się m.in. :

1. stwierdzenia, że w postępowaniu upadłościowym (...) Sp. z o. o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w L., sygn. akt IX GUp 9/12, nastąpiła przewlekłość postępowania, 2. zasądzenia od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego (...) Sp. z o. o. z siedzibą w L. kwoty 2.000,00 zł tytułem odpowiedniej sumy pieniężnej z uwagi na przewlekłość postępowania, 3. zasądzenia od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2012 r. Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, IX Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych ogłosił upadłość spółki (...) Sp. z o. o.

w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w L. obejmującą likwidację jej majątku. Jednocześnie Sąd wezwał wierzycieli upadłego (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w L., aby w terminie dwóch miesięcy od daty ukazania się

w Monitorze Sądowym i Gospodarczym obwieszczenia o ogłoszeniu upadłości zgłosili swe wierzytelności sędziemu-komisarzowi. W dniu 22 maja 2012 r. i w dniu 5 czerwca 2012 r. skarżący zgłosił swoją wierzytelność wobec upadłego (...) Sp. z o. o. w upadłości likwidacyjnej. Skarżący podniósł, że wyjątkowo opieszale działanie sędziego-komisarza w pełnieniu nadzoru nad czynnościami syndyka spowodowało, że syndyk złożył kompletną listę wierzytelności dopiero w dniu 4 grudnia 2012 r. Aktualne oczekiwanie na obwieszczenie i ogłoszenie listy wierzytelności od dnia 5 grudnia 2012 r. przekracza rozsądne granice czasu oczekiwania na dokonanie takiej czynności. Długie oczekiwanie przez skarżącego na ogłoszenie i obwieszczenie listy wierzytelności co umożliwi następnie jej zatwierdzenie w przepisany ustawowo terminie, przez sędziego-komisarza narusza prawo skarżącego do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Powyższa sytuacja uzasadnia żądanie przez skarżącego kwoty 2.000,00 zł tytułem rekompensaty za rażące naruszenie jej prawa do prowadzenia i zakończenia postępowania w rozsądnym terminie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Skarga jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) przedmiotem postępowania wywołanego wniesieniem skargi na przewlekłość postępowania jest badanie przez sąd, który daną skargę rozpoznaje czy w danym przypadku miało miejsce uchybienie w zakresie naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki na skutek działania lub bezczynności sądu czy też takiego uchybienia nie było (art. 1 powołanej ustawy). Skarga może być zatem skutecznie wniesiona jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a zatem gdy ma miejsce przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 1 tej ustawy). Dla stwierdzenia czy w danej sprawie doszło faktycznie do przewlekłości postępowania zgodnie z przepisem art. 2 ust. 2 tej ustawy ocenić należy w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej zawilości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron a w szczególności strony, która zarzuca przewlekłość postępowania. Potwierdza to także bogate orzecznictwo judykatury w tym zakresie (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 marca 2007 r., II S 1/07, KZS 2007/3/42, postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 listopada 2004 r., OPP 52/04, Wokanda 2005/7-8/72, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 grudnia 2004 r., II AKo 156/04, KZS 2005/6/104).

Trzeba tu również podnieść, że ustawodawca oprócz podstawowego żądania, które może być zawarte w skardze, a mianowicie żądania stwierdzenia przewlekłości postępowania przewidział w niej również możliwość wystąpienia przez skarżącego między innymi z żądaniem wydania sądowi rozpoznającemu sprawę zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności oraz wreszcie zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej, o której mowa w art. 12 ust. 4 ustawy (art. 6 ust. 3 ustawy).

Przedmiotem niniejszego postępowania jest tylko badanie postępowania, którego skarga dotyczy pod kątem jego sprawności, czy nie zostało naruszone prawo strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, a zakres takiego badania odpowiadającego przedmiotowi skargi i jej celom dotyczy naruszenia prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Sposobami badania, czy nie doszło do przewlekłości postępowania jest w szczególności ocena terminowości i prawidłowości czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty. Ustalenie zaistnienia przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, a jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami przewidującymi prowadzenie określonych procedur. Przewlekłość jest bowiem pojęciem mówiącym, iż jakieś zdarzenia, czy stany są nadmiernie rozciągnięte w czasie, rozwleczone i przedłużają się. Jest to, co oczywiste pojęcie względne, a zatem zawsze musi być odnoszone do konkretnych realiów sprawy i przyjętego trybu postępowania. Jedynie nadmierne odstępstwa od czasu

koniecznego do wykonania określonych czynności sądowych, prac i procedur mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki o jakim mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005 r., II S 26/05, LEX 151808, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 lutego 2005 r., II S 5/05, KZS 2005/7-8/155).

O przewlekłości postępowania można mówić nadto wówczas gdy pomiędzy kolejnymi czynnościami procesowymi występują długie nieuzasadnione przerwy albo też pewne czynności nie są podejmowane w ogóle (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2003 r., II CKN 425/01, LEX 137527). Jeżeli zatem zwłoka wynika z zachowania strony, uczestników postępowania oraz innych organów, w tym także innych sądów, na które dany sąd nie ma wpływu, a podejmuje skuteczne działania dyscyplinujące i naprawcze zmierzające do jak najszybszego zakończenia sprawy trudno uznać, że zwłoka w postępowaniu nastąpiła na skutek działania czy też bezczynności sądu, a tym samym, że mamy do czynienia faktycznie z przewlekłością takiego postępowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 listopada 2004 r., II S 8/04, KZS 2005/6/103).

Dokonując interpretacji powołanej powyżej normy prawnej należy również wskazać, iż skarga na przewlekłość postępowania zasługuje na uwzględnienie tylko wtedy, gdy przy prawidłowym zachowaniu się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania, sąd, mimo zwykłej sprawy oraz przeciętnego stopnia faktycznej i prawnej jej zawichości, przez swą nieterminowość lub nieprawidłowość podejmowanych czynności nie wydał rozstrzygnięcia co do istoty w rozsądnym terminie. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 3 czerwca 2005 roku (III SPP 107/05, OSNP 2006/1-2/32) wskazał między innymi, że np. niesporządzenie przez sędziego uzasadnienia w terminie określonym w Kodeksie postępowania cywilnego może powodować przewlekłość postępowania (art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki - Dz. U. Nr 179, poz. 1843). Słusznie jednak w uzasadnieniu wskazanego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, iż ocena terminowości i prawidłowości czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty jest jednak tylko jednym z kryteriów, które należy wziąć pod uwagę stwierdzając, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania. Poza tą kwestią należy uwzględnić pozostałe cztery wypracowane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Prawa Człowieka i transponowane do ustawy przesłanki oceny przewlekłości postępowania: charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r.).

Stosownie nadto do przepisu art. 6 ust. 1 i 2 ustawy skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego a ponadto zawierać:

- 1) żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy;
- 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie.

Powyższe oznacza zatem, że konkretne przypadki przewlekłości postępowania są brane pod uwagę przez sąd tylko i wyłącznie na zarzut skarżącego a nie z urzędu i to nawet w przypadku braku powołania się na nie przez skarżącego w swojej skardze skoro ustawodawca wymaga nie tylko zgłoszenia zarzutu przewlekłości postępowania ale również przytoczenia konkretnych okoliczności na jego poparcie. Przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość postępowania jest zatem badanie podniesionego przez składającego skargę zarzutu że doszło do naruszenia przysługującego mu prawa do sądu poprzez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie oraz przytoczonych przez niego okoliczności (por. „Skarga na przewlekłość postępowania sądowego” - artykuł autorstwa M. R. Przegląd Sądowy 2005/11-12/39).

Przytoczenie okoliczności uzasadniających skargę na przewlekłość postępowania nie może sprowadzać się zatem do zakwestionowania przez stronę ogólnego czasu trwania procesu, ale polega na wskazaniu konkretnych czynności procesowych, których sąd nie podjął lub które dokonał wadliwie.

Analiza akt sprawy IX GUp 9/12 wskazuje, iż w postępowaniu tym doszło do przewlekłości postępowania.

Stosownie bowiem do art. 244 p.u.n. po upływie terminu do zgłoszenia wierzytelności i sprawdzeniu zgłoszonych wierzytelności syndyk, nadzorca sądowy albo zarządca sporządza listę wierzytelności.

Lista wierzytelności podlega zatwierdzeniu przez sędziego-komisarza (art. 260 ust. 2 p.u.n.).

Lista taka nie została jeszcze przez sędziego-komisarza zatwierdzona w tym postępowaniu. Nadto tylko kilku wierzycieli zgłosiło swoje wierzytelności, co oznacza, że ustalenie listy wierzytelności nie powinno być utrudnione, tym bardziej, iż z akt postępowania nie wynika, by w dokumentacji księgowej upadłego były braki.

W sprawie z wniosku dłużnika (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. o ogłoszenie upadłości spółki oznaczonej sygnaturą akt IX GU 44/12 Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2012 r. ogłosił upadłość tej spółki, uznając równocześnie to postępowanie za główne postępowanie upadłościowe w rozumieniu art. 3 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. U. UE L 160/1 z dnia 30 czerwca 2000 r.). Sąd wezwał wierzycieli upadłego, aby w terminie dwóch miesięcy od daty ukazania się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym obwieszczenia o ogłoszeniu upadłości zgłosili swe wierzytelności sędziemu-komisarzowi (postanowienie k. 2-2 v.).

Zarządzeniem sędziego-komisarza z dnia 19 kwietnia 2012 r. syndyk zobowiązany został między innymi do składania sprawozdań z podjętych czynności oraz sprawozdań rachunkowych wraz uzasadnieniem w terminie do 10. dnia po upływie danego okresu sprawozdawczego, przy przyjęciu trzymiesięcznych okresów sprawozdawczych. Zarządzenie to zostało doręczone syndykowi w dniu 24 kwietnia 2012 r. (zarządzenie k. 4-4 v.).

Ogłoszenie w (...) o ogłoszeniu upadłości spółki (...) ukazało się w dniu 2 maja 2012 r. Zatem termin na zgłaszanie wierzytelności przez wierzycieli spółki upłynął w dniu 2 lipca 2012 r. (notatka urzędowa k. 117).

Składający skargę na przewlekłość postępowania wierzyciel zgłosił swoje wierzytelności w dniu 24 maja 2012 r. oraz 8 czerwca 2012 r. Sędzia-komisarz zgłoszenia te przekazał syndykowi w dniu 20 lipca 2007 r.

Syndyk złożył w dniu 16 lipca 2012 r. wniosek o umorzenie postępowania upadłościowego (k. 233-234). W uzasadnieniu wniosku, na stronie drugiej w części dotyczącej wierzyciela spółki (...), syndyk wskazał, że do wniosku załączył listę wierzytelności. Lista wierzytelności znajduje się na kartach 235-236 akt.

Sędzia-komisarz po otrzymaniu listy wierzytelności nie podjął w tym zakresie żadnych czynności, nadając jedynie bieg wnioskowi o umorzenie postępowania (zarządzenie z dnia 17 lipca 2012 r. k. 238).

Dopiero w dniu 24 września 2012 r. sędzia-komisarz wydał zarządzenie zobowiązujące syndyka do złożenia w terminie 3 dni – pod rygorem skutków przewidzianych w art. 169a p.u.n. - sporządzonej listy wierzytelności wskazując, że złożenie wniosku o umorzenie postępowania nie zwalnia syndyka z wykonywania ciężących na nim obowiązków. Jednocześnie sędzia-komisarz ustosunkowując się do pisma syndyka z dnia 24 sierpnia 2012 r. wskazał, że lista wierzytelności nie została przez syndyka złożona (zarządzenie sędziego-komisarza k. 342-342 v, pismo syndyka k. 334-336). Zarządzenie zostało doręczone syndykowi w dniu 1 października 2012 r. (zwrotne poświadczenie odbioru k. 345).

Przy pismach z dnia 5 października 2012 r., które wpłynęło do Sądu w dniu 8 października 2012 r. syndyk złożył listę wierzytelności, a przy piśmie z dnia 14 listopada 2012 r., które wpłynęło w dniu 15 listopada 2012 r. syndyk złożył uzupełniającą listę wierzytelności (akta pomocnicze AP-1 k. 1-7). W dniu 19 listopada 2012 r. sędzia-komisarz wydał zarządzenie wzywające syndyka do uzupełnienia złożonej w dniu 15 listopada 2012 r. przez syndyka uzupełniającej listy wierzytelności (zarządzenie k. 10 akt Ap-1). Nieuzasadniona bezczynność w postępowaniu w części dotyczącej ustalenia listy wierzytelności miała miejsce od dnia złożenia przez syndyka listy wierzytelności przy piśmie z dnia 16 lipca 2012 r. do dnia wydania przez sędziego-komisarza zarządzenia z dnia 19 listopada 2012 r.

Postępowanie w tej sprawie w zakresie ustalenia listy wierzytelności trwa zdecydowanie dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy i w związku z tym naruszone zostało prawo skarżącego do przeprowadzenia i zakończenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Analiza akt sprawy nie wskazuje, by była jakakolwiek przyczyna uzasadniająca brak prawomocnej listy wierzytelności.

Ustawodawca oprócz podstawowego żądania, które może być zawarte w skardze, tj. żądania stwierdzenia przewlekłości postępowania przewidział w niej również możliwość wystąpienia przez skarżącego m.in. z żądaniem wydania sądowi rozpoznającemu sprawę zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności oraz zasądzenia sumy pieniężnej, o której mowa w art. 12 ust. 4 ustawy (art. 6 ust. 3 ustawy).

W skardze złożonej w niniejszej sprawie skarżący domagał się zobowiązania Sądu Rejonowego Lublin - Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku prowadzącego postępowanie upadłościowe odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie. W uzasadnieniu skarżący sprecyzował, że chodzi o długie oczekiwanie na realizację celów postępowania upadłościowego, w szczególności obecnie na ogłoszenie i obwieszczenie listy wierzytelności, co umożliwi następnie jej zatwierdzenie w przepisany ustawowo terminie przez sędziego-komisarza. W sytuacji, gdy sędzia-komisarz podjął już dalsze czynności dotyczące listy wierzytelności wniosek składającego skargę w części stał się bezprzedmiotowy, jednakże sędzia-komisarz winien czuwać na sprawnością postępowania, także w zakresie dotyczącym listy wierzytelności.

Za zasadne Sąd uznał żądanie zasądzenia na rzecz skarżącego sumy pieniężnej w wysokości 2.000 zł na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy, wzięwszy pod uwagę długi okres beczynności w sprawie.

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy Sąd zwrócił skarżącemu opłatę od skargi w kwocie 100 zł.

Orzeczenie o zwrocie kosztów postępowania uzasadnia treść art. 8 ust. 2 ustawy w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc i art. 108 § 1 kpc.

Z tych względów na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 oraz art. 17 ust. 3 ustawy Sąd orzekł jak w postanowieniu.